

Handläggare
Sara Hallström
Telefon: 08-508 03088

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Yttrande på revisionskontorets årsrapport 2019 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lämna yttrande till stadsrevisionen i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit del av revisionskontorets årsrapport för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd år 2019, dnr 3.1.4 -34/2020.

Den årliga revisionen omfattar bedömningar av verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi, intern kontroll samt bokslut och räkenskaper.

Revisionskontoret bedömer sammantaget att nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens resultat för 2019 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt med undantag för inriktningsmålet *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* som uppnås delvis. Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten bedöms har varit tillräcklig. Bokslut och räkenskaper bedöms i alla väsentligt vara rättvisande samt följa gällande regler och god redovisningssed.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret. I årsrapporter för nämnder sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för ekonomi och analys samt i samarbete med övriga avdelningar.

Ärendet

Revisionskontoret har genomfört granskningar inom Spånga-Tensta stadsdelsnämnds verksamheter. Granskningarna har syftat till att bedöma följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisorerna bedömer sammantaget att nämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens ekonomiska utfall är i nivå med budgeten. Vidare konstaterar revisorerna att nämnden i huvudsak har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt uppnått de mål som angivits i verksamhetsplanen med undantag för inriktningsmålet *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* som uppnås delvis. Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten bedöms har varit tillräcklig.

Nedan redovisas revisionskontorets sammanfattade påpekanden om processer och rutiner som behöver utvecklas. Årsrapporten återfinns i sin helhet som en bilaga till detta ärende.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar sammantaget en positiv avvikelse om 1,0 mnkr vilket visar att budgethållningen varit tillräcklig. Ekonomiska problem har främst funnits inom individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Underskottet inom individ- och familjeomsorgen beror främst på högre placeringskostnader inom barn och ungdom. Antalet orosanmälningar har ökat under året och det har funnits svårigheter att hitta lämpliga familjehem vilket inneburit fler kostsamma placeringar på jourhem, stödboende och SiS ungdomshem. För äldreomsorgen återfinns underskottet främst inom hemtjänsten i egen regi. Nämnden har genomfört åtgärder för att komma tillrätta med budgetavvikelserna inom områdena genom översyn av effektivitet och organisation. Åtgärderna beräknas ge full effekt under 2020.

Verksamhetsmässiga resultat

Revisorerna bedömer att nämndens verksamhetsberättelse i huvudsak ger en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Då det verksamhetsmässiga resultatet för ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnåtts delvis bedömer dock revisorerna att verksamheten inte bedrivits på ett helt ändamålsenligt sätt.

Inriktningsmålet *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* bedöms delvis uppfyllt då tre av fem verksamhetsmål uppnås delvis.

Verksamhetsmålet *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* bedöms vara delvis uppfyllt. Indikatorer som mäter andelen som upplever trygghet samt nöjdhet med rent och städat uppfylls delvis.

Verksamhetsmålet *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* uppfylls delvis. Bedömningen grundas på att indikatorer som avser andel förskollärare och nöjda föräldrar uppfylls delvis.

Målet *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* uppfylls delvis. Bedömningen grundas på att målen för indikatorer från brukarundersökningar inte nås.

Målet *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov* uppnås delvis då nämnden inte färdigställt några bostäder med särskild service under året.

Revisionen har genomfört granskningar av stadsdelsnämndens arbete mot våldsbejakande extremism. Nämnden bedöms ha strukturer för arbetet och följa intentionerna i stadens budget och riktlinjer. Några utvecklingsområden identifierades vid granskningen vilka har åtgärdats och redovisats i verksamhetsberättelsen. Nämnden rekommenderas dock att förtydliga civilsamhällets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom socialtjänsten har granskats och bedömningen är att nämnden inte bedriver ett helt systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med socialstyrelsens föreskrifter. Nämnden rekommenderas att utveckla hanteringen av avvikelser i syfte att säkerställa att alla avvikelser rapporteras och hanteras, att utveckla arbetet med egenkontroll avseende analys och åtgärder samt att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet omfattar en dokumenterad analys av verksamhetens kvalitet utifrån en sammanställning av riskanalys, samtliga avvikelser och egenkontroller samt att resultatet redovisas för nämnden.

Revisionen har genomfört en granskning av insatser för att öka inskrivningsgraden i förskolan i socioekonomiskt utsatta områden. Bedömningen är att nämnden bedriver insatser för att öka

inskrivningsgraden men inte på ett helt systematiskt sätt. Nämnden rekommenderas att utveckla dokumentationen och systematiken för arbetet samt utveckla rutiner för uppföljning och analys av insatser för att öka inskrivningsgraden i förskolan.

En granskning har genomförts av om stadens styrning och uppföljning av arbetsmarknadsinsatser bidrar till fullmäktiges mål om egen försörjning och skapar förutsättningar för likvärdiga insatser. Granskningen visar att utbudet av arbetsförberedande insatser vid stadsdelsnämnderna varierar och det har skett en förskjutning av insatser från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden rekommenderas att utveckla stadens strategiska arbete med arbetsmarknadsinsatser.

Intern kontroll

Revisionskontoret har granskat nämndens interna kontroll, vilket innefattar system, det löpande arbetet samt utvärdering och uppföljning av den interna kontrollen. Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak har varit tillräcklig. Nämnden har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna bedömning har en plan för intern kontroll upprättats. Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och vid avvikelser har åtgärder föreslagits.

Revisionskontoret bedömer att nämndens arbete med personuppgiftsbehandlingar bör utvecklas för att nämnden ska uppnå kraven i dataskyddsförordningen. Nämnden rekommenderas även att förbättra hanteringen av delegationsordningen, dels avseende hur vidaredelegation ska tillämpas, dels att systematisk uppföljning av efterlevnad av delegationsordningen bör införas.

Revisionen har genomfört granskning av processer inom ekonomi och lön. Den interna kontroller bedöms i huvudsak vara tillräcklig men nämnden rekommenderas att utveckla uppföljning och kontroll av löneutbetalningar för att säkerställa att kontroller i enlighet med stadens anvisningar för intern kontroll av löner tillämpas.

Bokslut och räkenskaper

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. De rekommendationer där arbete fortfarande pågår är hanteringen av delegationsordningen och momshantering.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av revisionskontorets årsrapport för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Nämnden har genomfört och påbörjat förbättringsarbete utifrån samtliga rekommendationer revisionskontoret gett. Nedan kommenteras de delar av årsrapporten som rör måluppfyllelse och rekommendationer till nämnden.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* bedöms delvis uppfyllt då fyra av fem verksamhetsmål uppnås delvis. Inom samtliga mål pågår arbete för att uppnå högre måluppfyllelse. Med anledning av den pågående pandemin och dess konsekvenser finns dock en stor osäkerhet kring hur måluppfyllelsen kommer att påverkas för år 2020, särskilt gällande äldreomsorgen.

Verksamhetsmålet *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* bedöms vara delvis uppfyllt. Indikatorer som mäter andelen som upplever trygghet samt nöjdhet med rent och städad uppfylls delvis. Arbete har bedrivits för att öka måluppfyllelsen under 2019. Nämnden har under hösten tagit beslut om *Trygghetsstrategi för Järva 2020-2025*, vilken tagits fram i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och som ska ligga till grund för nämndens trygghetsarbete. Under 2019 har också arbetet med trygghetsinvesteringar fortsatt för att öka invånarnas upplevelse av trygghet inom stadsdelsområdet.

Verksamhetsmålet *I Stockholm når alla barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* bedöms uppnås delvis då indikatorer som avser andel förskollärare och andel nöjda föräldrar uppfylls delvis. Nämnden har erhållit statsbidrag för mindre barngrupper. Fler barnskötare har anställts vilket dock minskar procentandelen förskollärare. För 2020 är nämndens mål för andel legitimerade förskollärare 32 procent och i tertiärrapport 1 redovisas ett utfall strax över målet. För att öka nöjdheten hos föräldrar kommer nämnden att vidareutveckla samverkansformer med vårdnadshavarna bland annat via skolplattformen för att uppnå ett ökat engagemang och delaktighet.

Målet *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* uppfylls delvis. Bedömningen grundas på att målen för indikatorer från brukarundersökningar inte nås. Flertalet insatser har planerats under 2020 för att öka måluppfyllelsen, bland annat aktiviteter för att minska isolering och ofrivillig ensamhet och riktad stöd för äldre med demens. Med anledning av pandemin och dess konsekvenser för äldre personer kommer dock arbetet inte kunnat utföras som planerat under året.

Målet *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* uppnås delvis då inga bostäder med särskild service har färdigställts under året. Nämnden samarbetar med fastighetsägare kring ett flertal olika nybyggnationsprojekt för att tillgodose behovet av boende med särskild service i stadsdelsområdet. Samarbete pågår för närvarande kring nio projekt varav fem projekt förväntas färdigställas inom en femårsperiod. Projekten kommer sammantaget innebära ett nytillskott om 18 lägenheter för personer med funktionsnedsättning och 20 lägenheter för personer inom socialpsykiatri. Utöver dessa pågående projekt anmäler nämnden intresse på de markanvisningar som kommer till nämndens kännedom och där förutsättningar för boende med särskild service finns.

Rekommendationer utifrån granskningar

Av de granskningar som revisionen genomfört under 2019 har nämnden fått rekommendationer att utveckla arbetet inom nedan områden.

Nämnden rekommenderas att förtydliga civilsamhällets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism. Förvaltningens preventions-samordnare har under 2020 arbetat med att utveckla strukturerade arbetssätt och samverka med civilsamhället samt delta i stadens nätverk i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Revisionskontoret bedömer att nämnden inte bedriver ett helt systematiskt kvalitetsarbete inom individ- och familjeomsorgens barn och ungdomsenhet i enlighet med socialstyrelsens föreskrifter. Bedömningen grundas på att det bland annat finns brister gällande kännedom och tillämpning av rutiner för avvikelshantering. Vidare visar granskningen på brister när det gäller analys av resultatet från egenkontroller, samt åtgärder avseende detsamma. Enheten har i januari 2020 omorganiserats och ny enhetschef har tillträtt. Utveckling av budgetuppföljningsarbetet är i fokus samt att sätta verksamhetsmål och uppföljning kring dessa. Under perioden har avvikelser, klagomål och egenkontroll genomförts, men det är ett

arbete som behöver fortsätta att utvecklas. Ett samarbete har påbörjats i staden under ledning av stadsledningskontoret för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Andra insatser som görs är att öka kunskapen bland medarbetare om avvikelshantering.

För att öka inskrivningsgraden till förskolan i socioekonomiskt utsatta områden har nämnden inför 2020 sökt statsbidrag för att fortsätta utveckla arbetet. Nämnden utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet kopplat till dessa insatser. Planerade insatser har till viss del fått senareläggas på grund av rådande pandemi.

Nämnden har under 2020 fortsatt att utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. Det innebär bland annat att systematiskt inventera personuppgiftsbehandlings- och informationsklassa informationstillgångar och kartlägga behov av personuppgiftsbiträdesavtal.

Nämnden har under 2020 utvecklat en systematisk uppföljning och kontroll av löneutbetalningar för att säkerställa att kontroller i enlighet med stadens anvisningar för intern kontroll av löner tillämpas.

Revisionskontoret har gjort en uppföljande granskning av nämndens hantering av delegationsordningen och nämnden rekommenderas att tydliggöra hur vidaredelegation ska tillämpas samt den interna kontrollen avseende delegation. Nämnden har påbörjat arbete för att under 2020 tydliggöra hur vidaredelegation ska tillämpas och hur uppföljning ska ske på ett systematiskt sätt.

Det finns en fungerande rutin för momshantering för nämndens största verksamheter med försäljningsmoms. Stickprov på övrig försäljningsmoms har planerats att göras under 2020 i enlighet med rekommendation från revisionskontoret.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Ekonomi och analys

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor

1. Revisionskontorets årsrapport 2019 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2020-06-05
Sara Hallström, Avdelningschef	2020-06-05